

Bemærkninger til forslag til landstingsforordning om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser.

Generelle bemærkninger:

Landsstyrets fremsættelse af dette forordningsforslag er begrundet i en længe tiltrængt revision af den gældende forordning på området, - nemlig landstingsforordning nr. 13 af 1. november 1982 om opholds- og hjemkommune, der er vedhæftet forslaget som bilag A.

Den gældende forordning trådte i kraft den 1. januar 1984 og har således nu været gældende i 11 år. I den forløbne tid har det vist sig, at forordningen ikke i tilstrækkelig grad har afklaret kommunernes indbyrdes forpligtelser på specielt børn- og ungeområdet og på offentlig hjælp området. Der bliver således til stadighed indbragt forholdsvis mange sager til afgørelse hos Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender.

Landsstyret har på baggrund af det foreliggende erfaringsmateriale, herunder især en lang række admini-

FM 1995/18

SD j.nr. 69 19 02

strative afgørelser, vurderet, at der er behov for en revideret forordning på området.

Med det foreliggende forslag har Landsstyret bestræbt sig på at få klarlagt de problemstillinger, der har været rejst under den gældende forordnings virke. Dette betyder, at der dels er foretaget en række ændringer i forhold til den gældende forordning, dels en række præciseringer af hidtil gældende regler, og dels kodifikationer af gældende praksis.

Forordningsforslaget er i sin opbygning struktureret således, at der indledningsvist er foretaget en regulering af forordningens anvendelsesområde, herunder også en bemyndigelse til Landsstyret til at indgå aftaler med myndigheder fra andre dele af det danske rigsfællesskab om betalingsforpligtelserne mellem grønlandske kommuner og Grønlands Hjemmestyre på den ene side og kommuner og myndigheder iøvrigt fra andre dele af det danske rigsfællesskab på den anden side. Tilsvarende er der givet Landsstyret en bemyndigelse til at indgå aftaler med myndigheder fra andre dele af rigsfællesskabet om klageregler på området.

I forslagets kapitel 2 er der foretaget definitioner af de grundlæggende begreber i relation til kommunernes forpligtelser, herunder blandt andet, hvad der forstås ved hjemkommune og betalingskommune. I forlængelse heraf er der i kapitel 3 givet bestemmelser om hjemkommune for bestemte persongrupper.

Forslaget følger herefter stort set opbygningen af den gældende forordning, idet der i kapitel 4 gives bestemmelser om de indbyrdes forpligtelser vedr. hjælp fra det offentlige; i kapitel 5 vedr. hjælp til børn og unge; og i kapitel 6 vedr. hjælp efter øvrige sociale regelsæt. Afslutningsvist er der endelig bestemmelser om administration, klageregler og ikrafttræden.

Som noget nyt i forhold til den gældende forordning kan nævnes, at der er foreslået en ny definition af hjemkommunebegrebet, hvorved der blandt andet er taget stilling til spørgsmålet om hjemkommune for de personer, som flytter fra sted til sted uden at have fast bopæl eller fast opholdssted nogen steder.

For så vidt angår uddannelsessøgende og institutionsanbragte er der foreslået en forenkling af hjemkommunespørgsmålet for disse persongrupper, og der er endvidere foreslået en begrænsning i den tidsmæssige udstrækning af den oprindelige hjemkommunes forpligtelser, når det viser sig, at der gennem en bestemt periode ikke har været behov for at yde en person og dennes familie hjælp efter de sociale regelsæt.

Med hensyn til hjælp fra det offentlige er der foretaget en definition af, hvad der forstås ved akut hjælp, idet der gælder særlige betalingsregler for denne slags hjælp. I forhold til den gældende forordning er der endvidere foretaget en indskrænkning af de tilfælde, hvor opholdskommunen på hjemkommunens vegne vil kunne yde akut hjælp. Endelig er der foretaget en præcisering

af, hvilken fremgangsmåde, der skal følges, såfremt opholdskommunen skal kunne yde akut hjælp på hjemkommunens vegne.

For så vidt angår reglerne om betalingsforpligtelserne ved hjælp til børn og unge er der primært bestræbt en større overskuelighed heri. Kapitlet er således opbygget med et indledende afsnit om generelle bestemmelser, dernæst et afsnit vedrørende de tilfælde, hvor barnet eller den unge bor hos forældremyndighedsindehaverne, er gift, eller er anbragt i privat arrangeret familiepleje, på skolehjem eller lignende, og endelig et afsnit vedrørende de tilfælde, hvor barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved det offentliges foranstaltning.

Ud over det formelle hensyn til større overskuelighed er der indholdsmæssigt lagt vægt på, at betalingsforpligtelsen så vidt muligt placeres og fastholdes hos den kommune, som har kompetencen til at træffe afgørelse om eventuelle hjælpeforanstaltningers iværksættelse, ændring eller ophør.

Kapitlet vedrørende betalingsforpligtelserne efter øvrige sociale regelsæt fastholder den hidtil gældende ordning, hvorved det er hjemkommunen der har kompetencen til at træffe beslutning om ydelse af hjælp og samtidig hjemkommunen, der er betalingskommune. Det præciseres endvidere, at opholdskommunen alene vil kunne yde hjælp efter disse regelsæt på hjemkommunens vegne, såfremt der forud herfor er indhentet godkendelse i hjemkommunen.

Endelig er det præciseret, at der gælder særlige finansieringsforhold for så vidt angår hjælp til personer med vidtgående handicap, adoptionstilskud, bidrag som tilskud fra det offentlige og børnetilskud.

For så vidt angår klagereglerne fastholdes det, at kommunerne kan indbringe de sager, hvorom der hersker uenighed vedrørende kommunernes indbyrdes forpligtelser, for Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender til endelig administrativ afgørelse. I tillæg hertil er der foreslået en ny bestemmelse, der giver mulighed for at indbringe tvister om betalingsforpligtelserne mellem Direktoratet for Sociale Anliggender og en eller flere kommuner for Det Sociale Ankenævn. Endelig er der som noget nyt indføjet en fristregel for indbringelse af sådanne sager.

Forordningens ikrafttrædelsestidspunkt foreslås at være den 1. september 1995 med virkningstidspunkt fra samme dato. Herved sikres det, at kommunerne ikke forpligtes med tilbagevirkende kraft. Der vil med det anførte ikrafttrædelsestidspunkt også være tilstrækkelig tid til udarbejdelse af fornødne administrative regler til uddybning af forordningen, samt til udarbejdelse af informationsmateriale om den nye forordning.

Forslaget forventes at medføre en afklaring af retstilstanden på området, hvilket igen vil medføre mindre administration i såvel kommunerne som i Direktoratet for Sociale Anliggender.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for hverken Landskassen eller kommunerne.

Forslaget har forud for fremsættelsen under nærværende Landstingssamling været forelagt KANUKOKA til høring. KANUKOKA har meddelt sin støtte til forslaget, dog med ønske om, at fristen i forslagets § 3, stk. 5 ændres fra 1 måned til 3 måneder, hvilket ønske er imødekommet i det foreliggende forslag.

KANUKOKA har endelig anført, at landsforeningen savner overslag, der angiver, hvorledes ændringerne vil påvirke den kommunale økonomi. Som anført ovenfor forventes ændringerne imidlertid ikke at medføre økonomiske konsekvenser for hverken kommunerne eller Landskassen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad kapitel 1)

Kapitlet indeholder en regel, der fastslår forordningens anvendelsesområde samt to bemyndigelsesbestemmelser for Landsstyret til at indgå aftaler med myndigheder fra andre dele af det danske rigsfællesskab. I forhold til den gældende forordning er bemyndigelsesbestemmelserne noget nyt. Baggrunden for bemyndigelsesbestemmelserne er, at der gennem indgåelse af sådanne aftaler vil kunne skabes klarhed over betalingsforpligtelserne for personer, der flytter fra en del af rigsfællesskabet til en anden.

Ad § 1, stk. 1)

Bestemmelsen fastslår forordningens anvendelsesområde. I forhold til den gældende forordning er der foretaget den præcisering, at forordningen udover at regulere grønlandske kommuners indbyrdes forpligtelser også regulerer forholdet mellem en eller flere grønlandske kommuner og Grønlands Hjemmestyre.

Ad § 1, stk. 2)

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende forordning. Formålet fremgår af bemærkningerne til kapitel 1. Det skal præciseres, at der under henvisning til § 1, stk. 1 alene kan indgås aftaler om de indbyrdes forpligtelser for hjælp ydet med hjemmel i regelsæt på socialområdet.

Ad § 1, stk. 3)

Bestemmelsen supplerer bestemmelsen i stk. 2. Formålet er at sikre, at Landsstyret kan indgå aftaler om, at en myndighed i et land indenfor det danske rigsfællesskab altid vil kunne påklage en afgørelse truffet af en myndighed i anden del af rigsfællesskabet, hvis afgørelsen har økonomiske konsekvenser for den førstnævnte myndighed.

Ad kapitel 2)

Kapitlet indeholder definitioner af de 4 begreber, der også i den gældende forordning har været grundlæggende, nemlig "opholdskommune", "handlingskommune", "beta-

lingskommune" og "hjemkommune". For så vidt angår de tre førstnævnte er der ikke foretaget indholdsmæssige ændringer heraf, bortset fra, at der er medtaget en tilføjelse for de tilfælde, hvor en person opholder sig eller har fast bopæl i et område uden for den kommunale inddeling. Hjemkommunebegrebet er desuden uddybet, herunder med præcisering af, hvad der forstås ved begrebet "fast bopæl".

Ad § 2)

Bestemmelsen i stk. 1 er uændret i forhold til den gældende definition af "opholdskommune" i § 2, stk. 1.

Stk. 2 er en følge af reglen i § 6, stk. 3 i landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, hvorefter Direktoratet for Sociale Anliggender for så vidt angår områder uden for den kommunale inddeling varetager samme opgaver, som ellers ville blive varetaget af et stående kommunalt udvalg.

Ad § 3)

Bestemmelsen i stk. 1 er uændret i forhold til den gældende definition i § 2, stk. 2. Som undtagelse hertil henvises der til §§ 6, 7 og 11-13, som omhandler bestemte persongrupper. Disse undtagelser er med enkelte ændringer videreførelse af de hidtil gældende undtagelsesregler i den gældende forordnings §§ 3, stk. 2 (vedr. studerende); 4, stk. 2 (vedr. personer, der er anbragt ved det offentliges foranstaltning), og 6 (vedr. hjælp til børn og unge).

Stk. 2 er en følge af reglen i § 6, stk. 3 i landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, og der henvises i øvrigt til bemærkningerne vedrørende forslaget § 2, stk. 2.

I stk. 3 er der som noget nyt indføjet en definition af begrebet "fast bopæl". Definitionen er i overensstemmelse med hidtidige praksis, og den er overensstemmende med den definition af begrebet, der anvendes i den gældende bekendtgørelse om folkeregistrering (bek. nr. 141 af 24/3-1993 om folkeregistrering). Ved fortolkningen af bopælsbegrebet forudsættes der derfor også taget hensyn til den fortolkning, der anvendes i folkeregistersammenhæng. Midlertidigt fravær vil under henvisning til bestemmelsen i stk. 5 ikke kunne statuere ved ophold udover 3 måneder, medmindre det dokumenteres, at personen har opretholdt sin faste bopæl i en anden kommune.

Stk. 4 skal ses i forlængelse af stk. 3. Der er således tale om en undtagelsesregel, der vedrører de tilfælde, hvor en person ikke har nogen egentlig fast bopæl, men dog et fast opholdssted, som i så fald bliver afgørende for hjemkommunestatusen. Kan det ikke umiddelbart vurderes, hvor den pågældende har sit faste opholdssted, vil der kunne tages udgangspunkt i folkeregistertilmeldingen. Såfremt en person har flere boliger til rådighed vil der kunne påpeges følgende afgørende momenter for vurderingen: hvor den pågældende persons ægtefælle/samlever og børn bor; hvor børnene har daginstitutionsplads; hvor den pågældende eller ægtefællen/samleveren

har arbejde; hvor den største eller bedste bolig er; hvor hovedparten af overnatningerne sker, og hvor de fleste af personens ejendele befinder sig.

Stk. 5 er en ny regel, der udover at være fortolkningsbidrag til stk. 3 og stk. 4, vil have selvstændig betydning for de tilfælde, der ikke er direkte reguleret af stk. 3 og stk. 4. Den foreslåede 3-måneders regel vil således i praksis i mange tilfælde blive afgørende for, om en kommune kan yde hjemrejsehjælp som akut hjælp, eller om der i stedet må tages stilling til, om betingelserne for ydelse af flyttehjælp er opfyldt.

Ad § 4)

Bestemmelsen er i sit indhold uændret i forhold til den gældende definition af begrebet "handlingskommune" i den gældende forordnings § 2, stk. 4. Som eksempel kan nævnes opholdskommunens handlingsforpligtelse efter bestemmelserne i landstingsforordningen om hjælp til børn og unge og opholdskommunens forpligtelse til at yde akut hjælp efter landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige.

Ad § 5)

Bestemmelsen er i sit indhold uændret i forhold til den gældende definition af begrebet "betalingskommune" i § 2, stk. 3. Det er dog præciseret, at betalingsforpligtelsen alene relaterer sig til udgifter, der er afholdt for hjælp, der er ydet med hjemmel i regelsæt på socialområdet.

Ad kapitel 3)

Kapitlet indeholder særlige bestemmelser om hjemkommune for bestemte persongrupper, - nemlig uddannelsessøgende og personer anbragt ved det offentliges foranstaltning. Regler om hjemkommune for disse persongrupper findes i den gældende forordning i §§ 3, stk. 2 og § 4, stk. 2. De nye regler bygger på principperne i de gældende regler. Det er således stadigvæk grundtanken bag disse særregler, at den kommune, der bliver opholdskommune gennem en længere periode for personer, der er under uddannelse eller anbragt på institution mv. ikke skal pålægges betalingsforpligtelsen for hjælp der ydes disse personer under opholdet. Der er imidlertid herudover foretaget en del ændringer, og bemærkningerne hertil fremgår af bemærkningerne til henholdsvis § 6 og § 7.

Ad § 6)

§ 6 omhandler alle uddannelsessøgende. Der er således i forhold til den gældende forordnings § 3, stk. 2 foretaget en udvidelse af personkredsen, idet § 3, stk. 2 alene omfatter personer over 18 år. Udvidelsen af anvendelsesområdet skyldes, at der hermed vil undgås vanskelige fortolkningsspørgsmål for de tilfælde, hvor en person under 18 år under uddannelsen fylder 18 år, og dermed opnår selvstændig hjemkommunestatus. Endvidere er reglen i § 6 overensstemmende med de regler, der gælder vedr. hjemkommune for børn og unge, der anbringes uden for hjemmet ved det offentliges foranstaltning, jf. forslagets kapitel 5, og der synes således ikke at være reale grunde for at lave en sontring for personer over eller under 18 år.

I stk. 1 fastslås det, at den hidtidige hjemkommune bevarer under uddannelsen. I modsætning til den gældende regel i § 3, stk. 2, sondres der ikke mellem uddannelser, der påregnes at vare op til 1 år henholdsvis mere end 1 år. Baggrunden herfor er primært, at der ikke synes at være reale grunde til støtte for en sådan sontring, der iøvrigt er i strid med grundtanken i særreglen for de studerende. Socialreformkommissionen havde i sin begrundelse for sontringen i sin betænkning fra 1981 (side 88) anført, at personer, der skal gennemgå en længerevarende uddannelse, ofte får arbejde andre steder, end der, hvor de kom fra, når de har afsluttet deres uddannelse. Der foreligger imidlertid ikke statistiske oplysninger til støtte for denne vurdering, og der synes iøvrigt ikke at være reale grunde til støtte for en sontring, der fraviger grundtanken i særbestemmelsen for de studerende. Derudover har det i praksis vist sig at medføre vanskelige fortolkningsproblemer at vurdere, om et uddannelsesforløb faldt ind under den ene eller den anden kategori, idet nogle uddannelser er bygget op over moduler, således at det ikke på forhånd kan siges, om uddannelsen vil vare over et år. Tilsvarende har der været fortolkningsproblemer i relation til uddannelser, der afbrydes i forløbet.

Stk. 2 er ny i forhold til den gældende regel i § 3, stk. 2. Baggrunden for bestemmelsen skal ses i forlængelse af grundtanken om, at uddannelseskommunen skal friholdes for udgifter til studerende fra andre kommuner. Med den foreslåede 2 års-regel sikres det, at uddannelseskommunen ikke får en forøget økonomisk byrde

på grund af de studerende, der forbliver i kommunen efter uddannelsens afbrydelse eller ophør. 2-års reglen er iøvrigt i overensstemmelse med 2-års reglen i gældende forordnings § 4, stk. 2, der gælder for personer, der har været anbragt ved det offentliges foranstaltning, og for flyttehjælp efter § 17, stk. 2 i landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige. Der er således tale om en betydelig forenkling og koordinering af bestemmelser, der regulerer tilknyttede problemstillinger.

Sidste punktum i stk. 2 er ny i forhold til den gældende forordning. Nr. 1 omhandler de tilfælde, hvor en person på eget initiativ og for egen regning flytter fra uddannelseskommunen. For så vidt angår de personer, der er underlagt forældremyndighed, må bestemmelsen forstås som også omfattende de tilfælde, hvor flytningen sker på forældremyndighedsindehaverens eget initiativ og regning. Baggrunden for bestemmelsen i nr. 1 er, at der ved flytning til anden kommune erhverves ny hjemkommune, og at det er i overensstemmelse med de almindelige hjemkommuneregler, at der ved en persons frivillige flytning for egen regning ikke er reale grunde for at fastholde den tidligere hjemkommune på betalingsforpligtelsen. Det forudsættes imidlertid, at der er tale om en egentlig flytning og ikke blot et midlertidigt fravær, jf. § 3, stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 2 omhandler de tilfælde, hvor den uddannelsessøgende og dennes nærmeste familie igennem en sammenhængende periode ikke har været

uddannelseskommunen til økonomisk byrde. Baggrunden for denne bestemmelse er, at det ikke findes rimeligt at fastholde den oprindelige hjemkommune på betalingsforpligtelsen for en familie, der gennem en længere periode ikke har haft behov for hjælp fra de sociale myndigheder. Idet det er hjemkommunen, der har kompetencen til at træffe afgørelse om hjælp til de personer, der opholder sig i en anden kommune efter endt eller afbrudt uddannelse, er der valgt formuleringen "ikke har været behov" for at præcisere, at hovedreglen anses opfyldt ved en objektiv konstatering af, om der har været ydet hjælp, medmindre det kan dokumenteres, at der i den pågældende periode har været et berettiget hjælp-behov.

Ad § 7)

§ 7 omhandler personer, der er anbragt ved det offentlige foranstaltning. I forhold til den gældende forordnings § 4, stk. 2 er der tale om en udvidelse af personkredsen, idet paragraffen omhandler alle personer, og således ikke alene de personer, der vil være berettiget til hjælp fra det offentlige. Med hensyn til baggrunden for denne udvidelse henvises til bemærkningerne til § 6.

Stk. 1 er i overensstemmelse med den gældende forordnings § 4, stk. 2. Der er som noget nyt foretaget en eksemplificering. Med formuleringen "og lignende" markeres det, at eksemplificeringen ikke er udtømmende. De anførte eksempler er i overensstemmelse med hidtidig praksis. For så vidt angår ophold i bokollektiver, beskyttede boenheder og ældrekollektiver er dette ikke

nævnt, og dette skyldes, at der i modsætning til den gældende praksis, ikke vurderes at være tale om en offentligt foranstaltet anbringelse. Desuden vil det administrativt være at foretrække at den kommune, hvor bokollektivet eller ældrekollektivet er beliggende også er hjemkommune. Med hensyn til beskyttede boenheder er der som udgangspunkt tale om egen bolig i et beskyttet miljø, hvorfor beboerne typisk vil opnå hjemkommune, hvor den beskyttede boenhed er beliggende.

Det afgørende i relation til anvendelsen af § 7, stk. 1 er alene, om der er tale om en offentligt foranstaltet anbringelse, og det er således ikke alene anbringelser, der er iværksat med hjemmel i de sociale regelsæt, der er omfattet.

Stk. 2 er i overensstemmelse med den gældende regel i § 4, stk. 2. Der er imidlertid i sidste punktum i lighed med bestemmelsen i § 6, stk. 2, sidste punktum vedr. studerende foreslået, at hjemkommunestatusen ophører, såfremt en af 2 objektive betingelser opfyldes. Betingelserne er de samme som i § 6, stk. 2, sidste punktum, hvorfor der henvises til bemærkningerne vedr. denne bestemmelse.

Ad kapitel 4)

Kapitlet omhandler betalingsforpligtelserne ved hjælp fra det offentlige efter landstingsforordningen herom.

Kapitlet er i sin opbygning stort set i overensstemmelse

med det gældende kapitel om hjælp fra det offentlige. Der er således først angivet hovedreglen om hjælp fra det offentlige generelt. Dernæst er der, som noget nyt, en bestemmelse, der generelt præciserer fremgangsmåden, når en person uden for hjemkommunen søger om hjælp fra det offentlige. I forlængelse heraf er der angivet en særregel for de tilfælde, hvor der er tale om akut hjælp og endelig en regel vedr. akut hjælp ydet mod tilbagebetaling.

Ad § 8)

Bestemmelsen er i overensstemmelse med den gældende forordnings § 4, stk. 1.

Ad § 9)

I stk. 1 fastslås det, hvilken procedure, der skal følges, såfremt en person søger om hjælp fra det offentlige under ophold uden for sin hjemkommune. Denne procedure er alene en præcisering af den gældende praksis, der er udledt af kompetencereglerne på området. Med henvisningen til stk. 2 og 3 præciseres det, at der gælder andre regler, såfremt der er tale om akut hjælp.

Stk. 2 er en undtagelsesregel i forhold til stk. 1. Bestemmelsen fastslår i lighed med gældende § 5, at akut hjælp udbetales af opholdskommunen, der som hovedregel samtidig er betalingskommune for den ydede hjælp. Som noget nyt er det i bestemmelsen defineret, hvad der forstås ved akut hjælp. Denne definition er i overensstemmelse med den fortolkning, der hidtil har været anvendt af begrebet. Baggrunden for, at definitionen

medtages i forordningen er, at det ikke fremgår udtrykkeligt af landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige, hvad der forstås ved akut hjælp.

Stk. 3 er en undtagelsesregel i forhold til stk. 1 og 2. I forhold til den gældende regel om akut hjælp ydet mod tilbagebetaling, er der her tale om en indskrænkning i muligheden for at yde akut hjælp på hjemkommunens regning. Det kræves således her, at det netop er på grund af de forhold, der er nævnt i § 10, stk. 1, nr. 3 i landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige, medens det efter den gældende § 5, stk. 2 er tilstrækkeligt, at en af tilbagebetalingsbetingelserne i forordningen er opfyldt. Baggrunden for indskrænkningen er, at der ikke synes at være reale grunde for at påføre hjemkommunen betalingsforpligtelsen i de tilfælde, hvor tilbagebetalingspligten skyldes de forhold, der er nævnt i de øvrige bestemmelser i § 10, stk. 1 i forordningen om hjælp fra det offentlige.

Som noget nyt er der i relation til akut hjælp ydet mod tilbagebetaling i forordningen fastslået en fremgangsmåde for, hvorledes kommunen skal forholde sig, hvis den skal kunne gøre hjemkommunen betalingspligtig for hjælpen. Denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med den gældende praksis, bortset fra, at der ikke eksisterer nogen bestemt frist i dag. Med den relativt korte 1-uges frist sikres det, at hjemkommunen hurtigst muligt bliver gjort bekendt med den ydede hjælp og begrundelsen herfor.

Ad kapitel 5)

Kapitlet omhandler betalingsforpligtelserne ved hjælp til børn og unge efter landstingsforordningen herom.

I forhold til den gældende forordnings kapitel om betalingsforpligtelserne ved hjælp til børn og unge er der foretaget en systematisk opdeling, der har til hensigt at klarlægge, hvilke regler der gælder generelt; hvilke regler der gælder, når barnet eller den unge bor hos forældremyndighedsindehaverne eller er anbragt i privat arrangeret familiepleje; og endelig hvilke regler der gælder, når barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved det offentliges foranstaltning.

Indholdsmæssigt er der ikke tale om store ændringer i forhold til den gældende forordning og den praksis, der har udviklet sig på baggrund af bestemmelserne deri.

Ad § 10)

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at det er barnets- eller den unges hjemkommune, der har kompetencen til at træffe beslutning om ydelse af hjælp efter forordningen om hjælp til børn og unge, og at det også er hjemkommunen, der er betalingskommunen for sådan hjælp. I den gældende forordnings § 6, stk. 1 er det fastsat, at det er forældremyndighedsindehaverens hjemkommune, der er betalingskommune. Idet barnet eller den unge imidlertid ikke altid vil have fælles hjemkommune med forældremyndighedsindehaveren (eksempelvis hvis forældremyndighedsindehaveren ikke bor i Grønland), er det præciseret, at det er barnets eller den unges hjemkommune, der er

afgørende.

Stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor barnet eller den unge opholder sig uden for hjemkommunen. Det fastslås her, at opholdskommunen som udgangspunkt skal forelægge ansøgninger om hjælp til godkendelse i hjemkommunen. At der alene er tale om et udgangspunkt følger af henvisningen til stk. 3.

Stk. 3 fastslår, at opholdskommunen i de tilfælde, hvor opholdskommunen vil være forpligtet til umiddelbart at handle efter reglerne i landstingsforordningen om hjælp til børn og unge, og hvor sagen ikke tåler udsættelse på forelæggelse for hjemkommunen, vil kunne yde hjælpen uden forudgående godkendelse og på hjemkommunens regning. Stk. 2 og 3 er alene en præcisering af kompetencereglerne i landstingsforordningen om hjælp til børn og unge, og der er således også tale om en videreførelse af hidtil gældende regler.

Ad afsnit 2)

Afsnittet omhandler alene de tilfælde, hvor barnet eller den unge bor hos begge forældremyndighedsindehavere; hos een af dem; og endelig de tilfælde, hvor barnet eller den unge er anbragt i privat arrangeret familiepleje.

Ad § 11)

Bestemmelsen er overensstemmende med gældende forordnings § 6.

1. pkt. er alene en præcisering af hidtil gældende ret.

Det er således præciseret, at fælles hjemkommune mellem barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren fordrer, at barnet eller den unge er underlagt forældremyndighed, hvilket ikke er tilfældet, når barnet eller den unge har giftet sig. Derudover er det præciseret, at der er fælles hjemkommune, når blot en af forældremyndighedsindehaverne bor i Grønland. Endelig er det i modsætning til den gældende forordning ikke tilstrækkeligt for at statuere fælles hjemkommune, at forældremyndighedsindehaveren opholder sig i Grønland. Forældremyndighedsindehaveren må have en mere fast tilknytning, hvilket netop er tilfældet, når man bor i landet.

I 2. pkt. fastslås det, at barnets eller den unges opholdskommune er hjemkommune, såfremt ingen af forældremyndighedsindehaverne bor i Grønland, eller barnet eller den unge er gift, dog med de undtagelser der fremgår af § 13, stk. 3 og 4, hvilket drejer sig om tilfælde hvor barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved det offentliges foranstaltning. Denne bestemmelse og undtagelserne i stk. 3 og 4 er overensstemmende med gældende forordnings § 6, stk. 2.

Ad § 12)

Bestemmelsen skal ses i forlængelse af hovedreglen i § 11, hvorefter det fastslås, at børn og unge har fælles hjemkommune med forældremyndighedsindehaveren/-indehaverne, såfremt mindst een af disse bor i Grønland. Med bestemmelsen i 1. punktum tages der stilling til de tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaverne ikke bor sammen, hvilket kan være under ægteskabets beståen såvel

som efter, hvis der er truffet aftale om fælles forældremyndighed. I disse tilfælde fastslås det, at barnet eller den unge har hjemkommune fælles med den af forældremyndighedsindehaverne, som barnet eller den unge bor hos. Dette er overensstemmende med den gældende regel i forordningens § 6, stk. 3, 1. pkt.

Bestemmelsen i 2. punktum er ny, og den tager stilling til de tilfælde, hvor barnet eller den unge bor lige meget hos hver af forældremyndighedsindehaverne. Denne situation kan tænkes at opstå i forbindelse med aftaler om fælles forældremyndighed i forbindelse med samlivsophævelse, separation og skilsmisse. I disse tilfælde er der valgt den løsning, at folkeregistertilmeldingen anses for afgørende, idet dette må tages som udtryk for, at det er der, barnet eller den unge for tiden har sin mest faste tilknytning.

Stk. 2 er en ændring i forhold til den gældende regel i § 6, stk. 3, 2. pkt. For det første er det præciseret, at det er forældremyndighedsindehavernes og ikke nødvendigvis forældrenes forhold, der har interesse. Indholdsmæssigt er der i 1. pkt. foretaget den ændring, at barnets eller den unges hjemkommune, i tilfælde hvor barnet eller den unge er anbragt i privat arrangeret familiepleje, på skolehjem eller lignende, vil være fælles med den af forældremyndighedsindehaverne, som senest havde barnet boende hos sig. Efter den gældende bestemmelse er det i denne situation faderens hjemkommune, der vil være barnets eller den unges hjemkommune. Baggrunden for denne ændring er, at det findes

mere rimeligt at den kommune som hidtil har haft betalingsforpligtelsen fastholdes herpå ved privat arrangerede familieplejeforhold.

Stk. 2, 2. pkt. er en ny bestemmelse, og den må ses i forlængelse af 1. pkt. Baggrunden for bestemmelsen er, at barnet eller den unge ofte anbringes i privat arrangeret familiepleje på det tidspunkt, hvor forældremyndighedsindehaverne ophæver samlivet. At moderens hjemkommune er valgt som afgørende for barnets eller den unges hjemkommunestatus i denne situation skyldes, at tilknytningen til moderen oftest vil være den største.

Bestemmelsen i stk. 3 omhandler de tilfælde, hvor en af forældremyndighedsindehaverne ikke bor i Grønland, og det fastslås her, at den anden forældremyndighedsindehavers hjemkommune i så fald bliver barnets eller den unges hjemkommune. Dette fremgår ikke tydeligt af den gældende forordning, men har alligevel været praksis, med henvisning til forordningens hovedregel i § 6, stk. 1. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om barnet eller den unge opholder sig hos den pågældende forældremyndighedsindehaver eller er anbragt i privat arrangeret familiepleje. Såfremt begge forældremyndighedsindehavere ikke bor i Grønland, vil barnets eller den unges opholdskommune være hjemkommune, hvilket er fastslået i den generelle regel i § 11, 2. punktum.

Ad afsnit 3)

Afsnittet omhandler alene de tilfælde, hvor barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved det offentliges

foranstaltning.

Ad § 13)

I stk. 1 fastslås det, at barnets eller den unges hjemkommune på anbringelsestidspunktet vil være betalingskommune for udgifter under anbringelsen, der er ydet med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp til børn og unge. Dette er en forenkling af den gældende forordnings bestemmelser i § 6, stk. 2., 2.- og 3. punktum og § 6, stk. 3, 3.- og 4. punktum, hvorefter der gælder forskellige regler afhængig af, om der er een eller flere forældremyndighedsindehavere. Baggrunden for den nye forenklede regel er, at der ikke synes at være reale grunde til støtte for de forskellige regler i den gældende forordning.

Stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor den af forældremyndighedsindehaverne, som barnet eller den unge har fælles hjemkommune med, flytter til en anden kommune i Grønland under anbringelsen. Bestemmelsen fastslår, at tilflytningskommunen bliver ny betalingskommune, fra det øjeblik kommunen modtager journalen vedrørende barnet eller den unge. Denne regel fremgår ikke klart af den gældende forordning, men er i praksis støttet på en fortolkning af § 6, stk. 1. Baggrunden for reglen er, at barnet eller den unge ved forældremyndighedsindehaverens flytning får ny hjemkommune efter hovedreglen i § 11, 1. punktum. Det er således tilflytningskommunen, der fra tilflytningstidspunktet får kompetence til at træffe afgørelse om hjælp til barnet eller den unge efter landstingsforordningen om hjælp til børn og unge. Først

fra det tidspunkt, hvor tilflytningskommunen modtager journalen vedr. barnet eller den unge, vil kommunen være i stand til at vurdere, hvorvidt anbringelsen skal fortsættes, ændres eller ophøre.

Stk. 3 og stk. 4 omhandler de tilfælde, hvor een eller begge forældremyndighedsindehavere flytter fra Grønland. Der gælder i disse tilfælde særlige regler.

Stk. 3 omhandler de tilfælde, hvor den af forældremyndighedsindehaverne, som barnet eller den unge har fælles hjemkommune med, flytter fra Grønland under anbringelsen. Hovedreglen er her, at barnet eller den unge i så fald får ny hjemkommune fælles med den anden af forældremyndighedsindehaverne, hvilket alene er en præcisering af det, der allerede følger af den generelle bestemmelse i § 11, 1. punktum. Bestemmelsens 2. punktum fastslår, at barnets eller den unges seneste hjemkommune forbliver hjemkommune, såfremt der ikke er nogen anden forældremyndighedsindehaver i Grønland. Baggrunden for denne bestemmelse er, at den seneste hjemkommune oftest også var den kommune, der anbragte barnet, og dermed den kommune, der bedst vil kunne vurdere, hvorvidt anbringelsen skal fortsættes, ændres eller ophøre. Kompetencen og betalingsforpligtelsen følges således i overensstemmelse med det grundliggende princip i forordningen også ad i dette tilfælde. At opholdskommunen ikke betragtes som hjemkommune skyldes, at der herved i mange tilfælde vil blive pålagt opholdskommunen betalingsforpligtelser for børn og unge, der er anbragt af en anden kommune i netop den kommune. Den gældende

forordnings forskellige regler, der er afhængig af, om der een eller to forældremyndighedsindehavere, synes umiddelbart vilkårlige og ulogiske.

Stk. 4 omhandler de tilfælde hvor begge forældremyndighedsindehavere er flyttet fra Grønland inden barnets eller den unges anbringelse. Bestemmelsen fastslår, at den anbringende kommune vil være barnets eller den unges hjemkommune. Baggrunden for reglen er alene at præcisere, at det ikke nødvendigvis er barnets eller den unges opholdskommune, der i denne situation er barnets eller den unges hjemkommune, jf. § 12, stk. 2.

Ad kapitel 6)

Kapitlet omhandler betalingsforpligtelserne ved hjælp efter øvrige regelsæt end de i kapitel 4 og 5 nævnte.

Disse tilfælde er i den gældende forordning reguleret ved kapitel 4 og 5, der imidlertid ikke positivt nævner alle de gældende regelsæt, - eksempelvis ikke landstingsforordningen om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption samt landstingsforordningen om takstmæssig hjælp fra det offentlige.

Kapitel 6 indeholder en bestemmelse om kompetence og betalingsforhold for de øvrige sociale regelsæt generelt; en bestemmelse om hjælp efter landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap, en bestemmelse om landstingsforordningen om udbetaling af underholdsbidrag m.v. til børn, samt adoptionstil

skud; og endelig en bestemmelse om landstingsforordningen om børnetilskud. Der er med disse bestemmelser gjort udtømmende op med de sociale regelsæt, der findes på nuværende tidspunkt. Bestemmelserne i kapitel 6 præciserer alene bestemmelserne om kompetence og betalingsforhold i de enkelte forordninger, og foretages der således ændringer i disse vedr. disse forhold, vil disse regler efter almindelige juridiske principper også have forrang fremfor denne forordning.

Ad § 14)

I stk. 1 fastslås det, at kompetencen og betalingsforpligtelsen følges ad for så vidt angår øvrige sociale regelsæt. Med den anvendte formulering sikres det, at sociale regelsæt, der vedtages efter denne forordnings ikrafttræden vil være omfattet af bestemmelsen, medmindre der positivt bestemmes andet i de enkelte forordninger.

Stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor den hjælpsøgende opholder sig uden for hjemkommunen, og der er her alene tale om en præcisering af det, der følger af almindelige kompetenceregler.

Ad § 15)

Bestemmelsen er i overensstemmelse med den kompetencefordeling, der er fastlagt i landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap. Der er således ikke tale om nogen ændring i forhold til den gældende forordning.

Bestemmelsen i stk. 2 er en undtagelse i forhold til den generelle regel i § 14.

Ad § 16)

Bestemmelsen i stk. 1 er i overensstemmelse med den generelle kompetencebestemmelse i § 14.

Stk. 2 er en undtagelse i forhold til den generelle regel i § 14.

I stk. 3 fastslås det, at forskudsvist udbetalte underholdsbidrag afholdes endeligt af den bidragspligtige, hvilket alene er en præcisering af det, der følger af retsforholdet mellem den bidragspligtige og det offentlige efter reglerne i myndighedsloven.

Ad § 17)

Bestemmelsen om kompetence i stk. 1 er i overensstemmelse med den generelle regel i § 14.

Stk. 2 er en undtagelse til den generelle regel i § 14.

Ad kapitel 7)

Kapitlet indeholder alene en bemyndigelsesbestemmelse.

Ad § 18)

Bestemmelsen i § 18 giver Landsstyret bemyndigelse til at udstede nærmere regler om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser. Der er hermed alene tiltænkt bemyndigelse til udstedelse af regler, der udfylder og

supplerer de gældende regler i forordningen. En tilsvarende regel forefindes i den gældende forordnings § 11.

Ad kapitel 8)

Kapitlet indeholder regler om klage. Den gældende forordnings regel om, at kommunerne kan indbringe spørgsmål om deres indbyrdes betalingsforpligtelser for Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender til endelig administrativ afgørelse er fastholdt. I tillæg hertil er der fastsat mulighed for at indbringe spørgsmål om indbyrdes betalingsforpligtelser mellem Direktoratet for Sociale Anliggender og en eller flere kommuner for Det Sociale Ankenævn. Som noget nyt er der endvidere fastsat en klagefrist.

Ad § 19)

Stk. 1, 1. punktum er i overensstemmelse med den gældende regel i § 11. Det er dog præciseret, at der alene er tale om en endelig administrativ afgørelse, hvorfor afgørelsen efterfølgende vil kunne indbringes for domstolene.

Stk. 1, 2. punktum er en ny bestemmelse, der er indsat for at sikre, at der ikke opstår inhabilitet i de tilfælde, hvor der opstår uenighed om betalingsforpligtelserne mellem en eller flere kommuner og Direktoratet for Sociale Anliggender. Det Sociale Ankenævn vurderes at være det mest velegnede organ til at behandle klager over afgørelser om de indbyrdes betalingsforpligtelser mellem disse parter.

Stk. 2 er en ny bestemmelse, som med sin 4-ugers frist, pålægger kommunerne henholdsvis direktoratet en forpligtelse til at reagere forholdsvist hurtigt, hvis man ønsker en sag indbragt til afgørelse for landsstyremedlemmet henholdsvis ankenævnet. 4-ugers fristen er valgt under hensyn til, at der efter styrelsesforordningen generelt gælder en 4-ugers frist ved klage over afgørelser på socialområdet.

Ad kapitel 9)

Kapitlet omhandler forordningens ikrafttræden og overgangsbestemmelser.

Ad § 20)

I stk. 1 fastslås ikrafttrædelsestidspunktet til 1. september 1995. Virkningstidspunktet er fastsat til ikrafttrædelsestidspunktet, og der vurderes således ikke at være behov for overgangsbestemmelser.

Stk. 2 ophæver den gældende forordning fra denne forordnings ikrafttrædelsestidspunkt.